

Justitsministeriet

Dato: 20. oktober 2009

Dok.: CAG41226

Sagnr.: 2009-154-0198

**Udkast til tale
til ministeren til brug ved
åbent samråd i Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
onsdag den 21. oktober 2009 kl. 14.00
(med ministeren for landbrug, fødevarer og fiskeri).**

Spørgsmål C:

”Ministrene bedes i forlængelse af svar på Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri alm. del – spørgsmål 319, 320, 382 og 383 (folketingsåret 20081) redegøre for, hvordan de vil sikre, at de danske regler for transport af levende dyr overholdes, og at overtrædelse af disse regler bliver retsforfulgt.”

Svar:

1. I juni i år besvarede fødevareministeren og jeg hver to spørgsmål fra udvalget vedrørende transport af dyr.

På baggrund af disse fire besvarelser har udvalget bedt fødevareministeren og mig om at redegøre for, hvordan vi vil sikre, at de danske regler for transport af levende

dyr overholdes, og at overtrædelse af disse regler bliver retsforfulgt.

2. Jeg vil starte med at sige, at det faktisk går ganske godt. Fødevarestyrelsen og politiet gør en stor indsats for at kontrollere, at de danske regler om transport af dyr overholdes. Der bliver gjort en stor indsats for at efterforske eventuelle overtrædelser af reglerne, og der bliver afgjort rigtig mange sager om transport af dyr.

3. Inden jeg går i gang med min besvarelse af samrådspørgsmålet, vil jeg lige sige lidt om ansvarsfordelingen på området:

Justitsministeriet har ansvaret for lovgivningen om transport af dyr. Politiet udfører vejkontrol af dyretransporter, og det er som bekendt anklagemyndigheden, der står for retsforfølgningen.

Fødevarestyrelsen hører under Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, og Fødevarestyrelsens Veterinærrejsehold assisterer almindeligvis politiet ved udførelse af vejkontrollen. Endvidere foretager dyrlæger fra Fødevarestyrelsen bl.a. kontrol af overholdelse af reglerne om transport af dyr ved slagterier, samlesteder og markeder. Herudover bistår Fødevarestyrelsen – som faglig myndighed på området – i fornødent omfang politi- og anklagemyndigheden i forbindelse med efterforskning og retsforfølgning af overtrædelser af reglerne om transport af dyr.

4. Fødevareministeren og jeg vil nu redegøre for status på området og for fremtidige tiltag. Jeg vil lægge ud, og derefter vil jeg overlade ordet til fødevareministeren.

Min besvarelse falder i tre dele. Først vil jeg knytte nogle bemærkninger til påtaleopgivelserne i de såkaldte Tarpholz- og Garrel-sager. Dernæst vil jeg knytte nogle bemærkninger til de oplysninger vedrørende antallet af

afgjorte sager om transport af dyr, som er oplyst ved besvarelsen af spørgsmål nr. 382 fra udvalget. Endelig vil jeg komme ind på anvendelsen af de særlige danske regler om transport af dyr, når dele af en overtrædelse har fundet sted i udlandet.

5. Som nævnt vil jeg først knytte et par bemærkninger til de såkaldte Tarpholz- og Garrel-sager.

I Tarpholz-sagen opgav statsadvokaten for Nord- og Østjylland i april i år påtale mod en vognmand, som Fødevarerstyrelsen tilbage i 2006 havde anmeldt til politiet for overtrædelse af en række regler om transport af dyr. Fødevarerstyrelsen havde en mistanke om, at der ikke skete aflæsning af de transporterede svin på samlestedet i Tarpholz i Tyskland, som det ellers var blevet angivet over for de danske myndigheder, men at transporterne fortsatte mod andre destinationer efter et kortere ophold på samlestedet. Ved at angive Tarpholz som bestemmelsessted ville transporten kunne holdes under 8 timer,

hvorved en række skærpede transportregler ikke ville finde anvendelse.

Statsadvokaten begrundede påtaleopgivelsen med, at videre forfølgning ikke kunne ventes at føre til, at den pågældende ville blive dømt.

I min besvarelse af 25. juni 2009 af spørgsmål nr. 319 har jeg redegjort nærmere for statsadvokatens afgørelse.

6. Garrel-sagen drejer sig om en række transportere af udsættersøer fra Danmark til Tyskland. I juni 2007 politianmeldte Fødevarestyrelsen en transportør for overtrædelse af visse regler om transport af dyr.

Politianmeldelsen var begrundet i, at transportøren ved visse transportere over for myndighederne havde oplyst, at transporterne gik til et tysk slagteri ved navn Garrel. Fødevarestyrelsen havde imidlertid fået mistanke om, at

transporterne reelt gik længere ned i Tyskland til et andet slagteri.

Østjyllands Politi valgte i maj i år at indstille efterforskningen i sagen, og det blev meddelt Fødevarestyrelsen. Østjyllands Politi har begrundet beslutningen med, at det er politiets opfattelse, at der ikke ved yderligere efterforskning vil kunne tilvejebringes bevismateriale, som muliggør, at anklagemyndigheden senere vil kunne løfte bevisbyrden, hvis der bliver rejst tiltale. Statsadvokaten for Nord- og Østjylland har tiltrådt Østjyllands Politis vurdering af sagen.

I sin besvarelse af 17. juni 2009 af spørgsmål nr. 383 fra udvalget redegjorde fødevarerministeren nærmere for Østjyllands Politis afgørelse.

7. De omtalte sager er afgjort konkret på bevisets stilling. Det har ikke været muligt for politiet at kortlægge forløbet af de enkelte transporter med en sådan sikkerhed, at

det vurderedes at ville kunne føre til domfældelse af transportøren. På den baggrund har anklagemyndigheden opgivet påtale henholdsvis indstillet efterforskningen.

Det er i den forbindelse værd at bemærke sig, at begge sager udspringer af indslag, der har været bragt i tv. Et kamerahold fra Danmarks Radio var i begge tilfælde fulgt efter lastbiler fra de kørte fra Danmark og ned i Tyskland.

Tv-mediet kan virke meget overbevisende, men vi lever nu engang i et retssamfund. Vi dømmer folk ved domstolene, *ikke* i medierne. Hvis anklagemyndigheden ikke mener, at det kan bevises, at der er begået en overtrædelse af reglerne, så skal der selvfølgelig ikke rejses en sag ved domstolene.

8. Det næste emne, som jeg vil tale om, er spørgsmålet om antallet af afgjorte sager om transport af dyr. Fødevarerministeren har i juni i år besvaret spørgsmål nr. 382 fra

udvalget herom. Ministeren blev bedt om at oplyse, hvor mange sager om overtrædelse af reglerne om transporter af dyr, som er blevet politianmeldt af de danske veterinærmyndigheder, hvor mange af disse sager, som har ført til, at der er rejst en sigtelse ved domstolene, og i hvor mange tilfælde den eller de anklagede er blevet dømt i disse sager.

Det er væsentligt at bemærke sig, at den omtalte besvarelse *alene* indeholder oplysninger om indenretlige afgørelser, dvs. sager, der er afgjort ved en dom. Det fremgår ikke af besvarelsen, hvor mange af de veterinære myndigheders anmeldelser der er blevet afsluttet endeligt med en udenretlig afgørelse, f.eks. et bødeforelæg.

9. Jeg har til nærmere belysning af det generelle billede af retsforfølgningen på området indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten om antallet af anmeldelser og afgørelser i sager om overtrædelse af reglerne om transport af dyr.

Rigsadvokaten har til brug for sin udtalelse indhentet oplysninger fra Rigspolitiet, som har trukket oplysninger fra sit sagsstyringssystem POLSAS. Det er ikke i dette system muligt at trække særskilte oplysninger om anmeldelser fra de veterinære myndigheder om overtrædelser af reglerne om transport af dyr, men det er muligt at trække oplysninger om alle anmeldelser og afgørelser af sager vedrørende overtrædelse af reglerne om transport af dyr.

På den baggrund oplyser Rigsadvokaten, at der fra den 3. juli 2007 og frem til den 30. september 2009 er modtaget i alt 440 anmeldelser om overtrædelse af reglerne om transport af dyr. I samme periode er der truffet 351 afgørelser i sager på området, hvoraf 216 er truffet i løbet af de første ni måneder af 2009. Antallet af afgørelser er altså stigende. Samtidig er det værd at bemærke sig, at kun 46 af de 351 afsluttede sager er afsluttet med frifindelse, tiltalefrafald eller påtaleopgivelse.

På baggrund af tallene fra Rigsadvokaten tegner der sig endvidere et billede af, at langt den overvejende del af afgørelserne i sager om transport af dyr afsluttes udenretligt. F.eks. består de 216 afgørelser, der blev afsluttet i de første ni måneder af 2009, af 162 udenretlige afgørelser, 29 indenretlige afgørelser samt 24 tiltalefrafald og påtaleopgivelser og en enkelt tiltaleundladelse. $\frac{3}{4}$ af sagerne blev således afsluttet udenretligt. Det er rigtig mange sager, og som nævnt var de udenretlige afgørelser ikke medtaget i besvarelsen af spørgsmål nr. 382.

Jeg skal for god ordens skyld bemærke, at en anmeldelse i POLSAS bliver registreret som en enkelt anmeldelse, selvom den omfatter flere personer. Der vil derimod altid blive registreret én afgørelse pr. person. En registreret anmeldelse kan derfor medføre flere registrerede afgørelser.

Jeg må dog under alle omstændigheder på baggrund af Rigsadvokatens udtalelse konstatere, at politi- og ankla-

gemyndigheden ekspederer rigtig mange sager om transport af dyr, og at en stor del af dem fører til domfældelse eller en udenretlig afgørelse som f.eks. vedtagelse af en bøde.

10. Det tredje og sidste emne, som jeg her vil behandle, er spørgsmålet om anvendelse af de særlige danske regler om transport af dyr, når en del af en overtrædelse finder sted i udlandet.

I juni i år besvarede jeg spørgsmål nr. 320 fra udvalget vedrørende dette spørgsmål. Jeg blev bedt om at oplyse, om statsadvokatens beslutning om at opgive påtale i Tarpholz-sagen reelt betyder, at der er dele af særreglerne, som ikke gælder i Danmark, eller om overtrædelse af disse regler i nogle tilfælde ikke kan retsforfølges.

Som jeg har oplyst tidligere i dag – og som jeg også oplyste ved besvarelsen af spørgsmål nr. 320 – afgjorde Statsadvokaten for Nord- og Østjylland Tarpholz-sagen

på bevisets stilling. Statsadvokaten opgav ikke påtale, fordi det var vurderingen, at reglerne ikke finder anvendelse.

Statsadvokaten rejste dog afslutningsvis i sin afgørelse spørgsmålet om, hvorvidt der – hvis det kunne bevises, at den pågældende transport oversteg otte timer – ville være dansk straffemyndighed for overtrædelse af transportbekendtgørelsen, når transporten først ville overstige otte timer i Tyskland.

Som jeg redegjorde for i besvarelsen af spørgsmål nr. 320, er det Justitsministeriets opfattelse, at der vil være dansk straffemyndighed til at forfølge overtrædelser af den danske bekendtgørelse om transport af dyr, hvis en del af overtrædelsen er begået i Danmark.

Muligheden for, at danske domstole kan pådømme en straffesag, afhænger efter straffeloven som udgangspunkt

af, om handlingen er foretaget inden for eller uden for den danske stat.

Det fremgår i den forbindelse af straffeloven, at en lovovertrædelse i sin helhed anses for at være begået her i landet, når en del af lovovertrædelsen er begået i den danske stat.

Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at der almindeligvis vil være dansk straffemyndighed for så vidt angår overtrædelser i udlandet af reglerne i bekendtgørelsen om transport af dyr – herunder de skærpede danske regler i bekendtgørelsens §§ 7-10 – når en del af overtrædelsen er begået i Danmark.

F.eks. vil en transportør kunne straffes for overtrædelse af § 7 i bekendtgørelsen om transport af dyr – hvorefter udsættersøer ikke anses for egnede til transporter på mere end otte timer – hvis en transport af udsættersøer fra

Danmark til Tyskland varer mere end otte timer, selvom de otte timer først overskrides et sted i Tyskland.

11. Samlet set er det min opfattelse, at Fødevarestyrelsen, politiet og anklagemyndigheden gør et godt stykke arbejde. Mange overtrædelser af reglerne om transport af dyr bliver anmeldt og retsforfulgt, og i langt de fleste tilfælde bliver der tildelt sanktioner. Der vil forekomme sager – som f.eks. Tarpholz- og Garrel-sagerne – hvor anmeldelser ikke fører til, at der tildeles en sanktion. Disse sager kan imidlertid ikke ses som udtryk for det generelle billede.

Jeg vil nu overlade ordet til fødevareministeren, der bl.a. vil komme ind på et møde, der for nylig har været afholdt mellem Fødevarestyrelsen og Rigsadvokaten om bevissikringen i sager om transport af dyr.